

Załącznik
do Uchwały nr V/67/2024
Rady Powiatu Choszczeńskiego
z dnia 12 grudnia 2024 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie

**Powiatowy Program
Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Choszczeńskim
na lata 2025 – 2027**

Choszczno 2024

Spis Treści

I. Wprowadzenie	3
II. Zadania własne powiatu z zakresu pieczy zastępczej.	4
1. Rodzinna:	7
2. Instytucjonalna będąca w kompetencji samorządu powiatu:	8
III. Ocena realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim na lata 2022 – 2024.	8
1. Tworzenie warunków dla skutecznego rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.	8
2. Zapewnienie stabilności finansowej rodzin zastępczych oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych.	10
3. Zapewnienie systemu szkoleń.	10
4. Rozwój infrastruktury wspierającej.	11
IV. Analiza systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu choszczeńskiego.	12
1. Analiza ilości rodzin zastępczych oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	13
2. Analiza wyjść dzieci z pieczy zastępczej.	14
3. Analiza obszaru wsparcia rodzin biologicznych.	15
4. Świadczenia i finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.	18
5. Analiza SWOT systemu pieczy zastępczej w powiecie choszczeńskim.	20
V. Cele Programu i sposób jego realizowania.	22
1. Cel Programu.	22
2. Cele szczegółowe Programu	22
2.1 Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz integracja środowiska.	22
2.2 Wsparcie istniejących rodzin zastępczych.	22
2.3 Doskonalenie zawodowe kadr działających w zakresie pieczy zastępczej.	23
2.4 Zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego.	23
3. Limit planowanych do utworzenia rodzin zastępczych na lata 2025-2027.	24
VI. Realizacja programu.	24
1. Adresaci i jednostki współpracujące.	24
2. Źródła finansowania.	26
3. Monitoring i ewaluacja.	26

I. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową grupą społeczną. Jej członkowie połączeni ze sobą więzami formalnymi i emocjonalnymi, a co za tym idzie mają wobec siebie określone prawa i obowiązki. Jest wyjątkową wspólnotą, w której dokonuje się całościowy zewnętrzny i wewnętrzny rozwój człowieka. To tutaj człowiek uczy się podstawowych norm społecznych i życia według ogólnie przyjętego wzoru. W rodzinie człowiek przychodzi na świat, dorasta, rozwija się, kształtuje własną osobowość i formułuje swój system wartości.

Każde dziecko ma prawo do wychowywania się w rodzinie, a najlepszym byłoby dorastanie u boku rodziców biologicznych, jednak nie każdy ma taką możliwość. Powodów można wyróżnić wiele, są to m.in. sieroctwo, przemoc w rodzinie, uzależnienia rodziców, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodziców itp. W takim przypadku rolę opieki nad małoletnim przejmuje piecza zastępcza. Ma ona przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną umożliwiając powrót dziecka do rodziny biologicznej lub, gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej powinno być ostatecznością, stosowaną w momencie wyczerpania wszelkich form współpracy z rodzinami biologicznymi.

W myśl obowiązującej Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania, organizowania i finansowania pieczy zastępczej oraz wspomagania usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego. Zgodnie z powyższą Ustawą Art. 180 pkt. 1 zadaniem samorządu powiatowego, jest również opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. W związku z upływem okresu obowiązywania dotychczasowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim na lata 2022-2024. opracowano kolejny Program, który w dużej mierze jest kontynuacją dotychczas realizowanego.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim na lata 2025-2027 został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie. Zawiera on diagnozę sytuacji pieczy zastępczej, sytuację rodzin biologicznych, możliwych formach wsparcia na terenie powiatu choszczeńskiego, a także określa cele i przedstawia zamiary konkretnych działań mających na celu zapewnienie dobrej jakości pracy, oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej w powiecie choszczeńskim w najbliższych trzech latach. Budowanie lokalnego systemu rozwoju pieczy zastępczej zakłada kompleksowe, zintegrowane działania wielu podmiotów publicznych i niepublicznych oraz ich ścisłą współpracę.

II. Zadania własne powiatu z zakresu pieczy zastępczej.

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.) obowiązek tworzenia i wdrażania programów na rzecz rozwoju pieczy zastępczej nałożony został na samorząd powiatowy. Ustawa określa następujące zadania:

- 1) Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.
- 2) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 3) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
- 4) Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.
- 5) Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.
- 6) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
- 7) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
- 8) Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do

pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

- 9) Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 10) Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
- 11) Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Ponadto ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu zalicza:

- 1) Opracowanie i realizację 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.
- 2) Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- 3) Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.
- 4) Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.
- 5) Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.
- 6) Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji

rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

- 7) Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa.
- 8) Powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- 9) Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
- 10) Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.
- 11) Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.
- 12) Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.
- 13) Finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.
- 14) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

- 15) Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości za okres dłuższy niż 12 miesięcy z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowych realizowanych przez powiat należy:

- 1) Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- 2) Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Według Zarządzenia Nr 34/2011 Starosty Choszczeńskiego z dnia 22 września 2011 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie zostało wyznaczone na Organizatora Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim. W celu należytego wykonywania zadań Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej powołał dwa zespoły:

- Zespół do spraw Pieczy Zastępczej;
- Zespół do spraw Świadczeń.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w przypadku niemożliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Powinna mieć ona charakter czasowy. Wyróżnia się następujące formy pieczy zastępczej:

1. Rodzinna:

- rodzina zastępcza spokrewniona, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący/ będąca krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
- rodzina zastępcza niezawodowa, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim mogą to być dalsi krewni albo osoby niespokrewnione;
- rodzina zastępcza zawodowa, w której jeden z rodziców w ramach umowy podpisanej ze starostą poświęca swój czas na wychowywanie dzieci dla których nie jest krewnymi wstępnymi i otrzymuje za to wynagrodzenie;
- rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, zajmująca się dziećmi przez krótki okres czasu tj. od chwili umieszczenia dziecka w rodzinie do momentu wydania postanowienia sądu o jego dalszych losach;
- rodzina zastępcza specjalistyczna, opiekująca się m.in. dziećmi niepełnosprawnymi;
- rodzinny dom dziecka, tworzony przez małżonków lub osobę niepozostającą w związku małżeńskim, sprawujących opiekę łącznie nad nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość;
- rodziny pomocowe- funkcjonujące w przypadku czasowego niesprawowania przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka opieki nad dzieckiem.

2. Instytucjonalna będąca w kompetencji samorządu powiatu:

- Placówki opiekuńczo wychowawcze, które zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Będąca w kompetencji samorządu województwa:

- Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przeznaczona jest dla dzieci wymagających szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji oraz nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.
- Interwencyjne ośrodki preadopcyjne, przyjmującym noworodki i niemowlęta w nagłych sytuacjach kryzysowych, pozbawionych czasowo lub trwale opieki rodziców.

III. Ocena realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim na lata 2022 – 2024.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim podejmował różne działania w oparciu o założone cele realizacji Programu Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim na lata 2022 – 2024r. w zakresie rozwoju pieczy zastępczej. Cele szczegółowe niniejszego planu obejmowały:

1. Tworzenie warunków dla skutecznego rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

W ramach niniejszego celu kontynuowano współpracę z różnymi instytucjami m.in. Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym w Szczecinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądami oraz Policją. Propagowano w środowisku lokalnym m. in. w szkołach podczas zebrań z rodzicami, ideę rodzinnej pieczy zastępczej, rozpowszechniano broszury, plakaty i wizytówki. W 2023 roku była kontynuowana akcja „Projekt rodzina-Podziel się miłością” w ramach, której Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie wraz z Panią Wiolettą Kaszak Starostą Choszczeńskim oraz z rodzinami zastępczymi nakręciło krótki film promujący pieczę zastępczą. Film jest publikowany na profilu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na portalu facebook. Ponadto na fanpage’u Centrum regularnie umieszczane są materiały promujące pieczę zastępczą, w tym: plakaty zachęcające do bycia rodziną zastępczą, plakaty informacyjne o funkcjonowaniu pieczy zastępczej na terenie kraju i powiatu, wpisy informujące jakie warunki trzeba spełniać, aby zostać rodziną zastępczą oraz artykuły poświęcone rodzicielstwu zastępczemu. W roku 2023 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie wzięło również udział w Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przekazując na licytację PCPR-owskiego Anioła Dobroci

ufundowanego dzięki zaangażowaniu pracowników oraz voucher na tort przekazany przez rodzinę zastępczą zawodową. W ramach obchodów Dnia Dziecka Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie zorganizowało konkurs plastyczny „Moje wymarzone wakacje”, który skierowany był do dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Jak co roku w ramach uznania i docenienia za pracę, pomoc i zaangażowanie na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej także w 2023 roku przyznany został „PCPR-owski Anioł Dobroci”. Wręczenie statuetki oraz podziękowanie odbyło się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W dniu 29 maja 2023 r. w „Ranczu Wesoła Stodoła” zorganizowany został „Rodzinny Festyn Integracyjny – Święto Rodziny” podczas którego pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie promowali rodzicielstwo zastępcze, tj. rozdawali ulotki z podstawowymi informacjami o rodzinach zastępczych oraz udzielali dodatkowych wyjaśnień. Osoby uczestniczące w festynie miały możliwość skorzystania z oferowanych atrakcji. W dniu 26 września 2023 r. w Warszawie odbyła się konferencja „Rodzicielstwo zastępcze: Wyzwania i Sukcesy” zorganizowana przez Fundację pn. Edukacja z Wartościami oraz Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, w której wzięła udział Pani Monika Rodyk-Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie. „Już jestem” to nie tylko konferencja, to również początek ogólnopolskiej kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze, w której wzięliśmy udział. Od września 2023 r. organizowane są cykliczne spotkania pod nazwą „Zespół do spraw omówienia sytuacji rodzin zastępczych i biologicznych z powiatu choszczeńskiego”, na które zapraszani są przedstawiciele jednostek pomocowych, kuratorzy, dzielnicowi. Podczas spotkań omawiane są sprawy małoletnich umieszczonych w rodzinach zastępczych, współpracy instytucji z rodzinami biologicznymi, mające na celu poprawę funkcjonowania rodziców i możliwość powrotu do rodziny naturalnej, oraz sposobność pozyskiwania nowych kandydatów na rodziny zastępcze.

W ramach prowadzonej akcji „Zostań rodzicem zastępczym...Podaruj dzieciom Nadzieję!” w dniu 25 czerwca 2024 r. zorganizowano na plaży miejskiej w Choszczynie „Święto Rodziny” dla rodzin zastępczych, wychowanków pieczy oraz zainteresowanych rodzicielstwem zastępczym. Zorganizowano gry i zabawy z animatorem, a każde dziecko dostało upominki. Zorganizowany był również poczęstunek dla gości. Ogromnym zainteresowaniem cieszył się wóz strażacki OSP Zamęcin i pojazd służbowy KPP w Choszczynie. Niespodzianką było spotkanie z przewodnikiem psów służbowych i jego podopiecznym ODIM oraz możliwość przejażdżki łodzią ratunkową choszczeńskiego WOPR-u. W trakcie trwania festynu pracownicy PCPR w Choszczynie promowali rodzicielstwo zastępcze udzielając informacji na temat funkcjonowania pieczy zastępczej na terenie powiatu choszczeńskiego oraz wymaganych procedur aby zostać rodziną zastępczą.

Od lipca 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie wspólnie z partnerem Wojewódzkim Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Gorzowie Wlkp. realizuje projekt „Dom-RODZINA”. Dofinansowanie uzyskano ze środków Unii

Europejskiej i budżetu państwa. Głównym celem niniejszego projektu jest integracja społeczna ok. 60 rodzin, w tym rodzin biologicznych i zastępczych z dziećmi oraz zapobieganie kierowaniu dzieci do pieczy zastępczej, a także deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej poprzez utworzenie 17 rodzin zastępczych i 3 RDD oraz wsparcie w procesie usamodzielnienia 18 wychowanków pieczy zastępczej na terenie powiatu choszczeńskiego w okresie 36 miesięcy. Ze wsparcia korzystać będą rodziny (biologiczne i zastępcze) z dziećmi, w tym doświadczające trudności opiekuńczo wychowawczych, kandydaci na rodziny zastępcze, a także osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w formach przejściowych, kadry pracujące z rodziną, osoby opuszczające pieczę zastępczą oraz osoby doświadczające przemocy domowej. Wsparciem planujemy objąć minimum 191 os.

Od 1 września 2024 r. przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie działa punkt Regionalnego Centrum Kryzysowego, w którym dyżur pełni Koordynator punktu. W ramach działania RCK zapewnione jest wsparcie w zakresie interwencji psychologicznej i psychoedukacyjnej na terenie powiatu choszczeńskiego. Oferowane jest wsparcie dzieciom i osobom dorosłym oraz rodzinom, które są w trakcie lub po przebytym kryzysie psychicznym.

Wspólnie z Powiatem Choszczeńskim, ZS nr 1 w Choszcznie, ZS nr 2 im. Noblistów Polskich w Choszcznie, SP nr 1 w Choszcznie, KPP Choszczno, Klub Kobieta 2000, Przedszkolem Polsko – Angielskim Oxford House w Choszcznie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie wzięło udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”, która odbyła się 19 listopada 2024 r. W ramach akcji zorganizowano grę terenową dla uczniów i uczennic ze szkół powiatu oraz happening, który pozwolił wspólnie wyrazić sprzeciw wobec przemocy skierowanej przeciwko najmłodszym.

2. Zapewnienie stabilności finansowej rodzin zastępczych oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych.

Aby zrealizować niniejszy cel o których mowa w Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zapewniono świadczenia pieniężne na utrzymanie pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze otrzymują comiesięczne świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dzieci. Świadczenia wypłacane są na podstawie wystawionych decyzji administracyjnych. Łączne koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i Rodzinnym Domu Dziecka w poszczególnych latach wyniosły 2022 r.- **1384196 zł**, w 2023 r.- **1548945 zł**, w 2024 r. (stan na 31.10.2024 r.)- **1639510 zł**.

3. Zapewnienie systemu szkoleń.

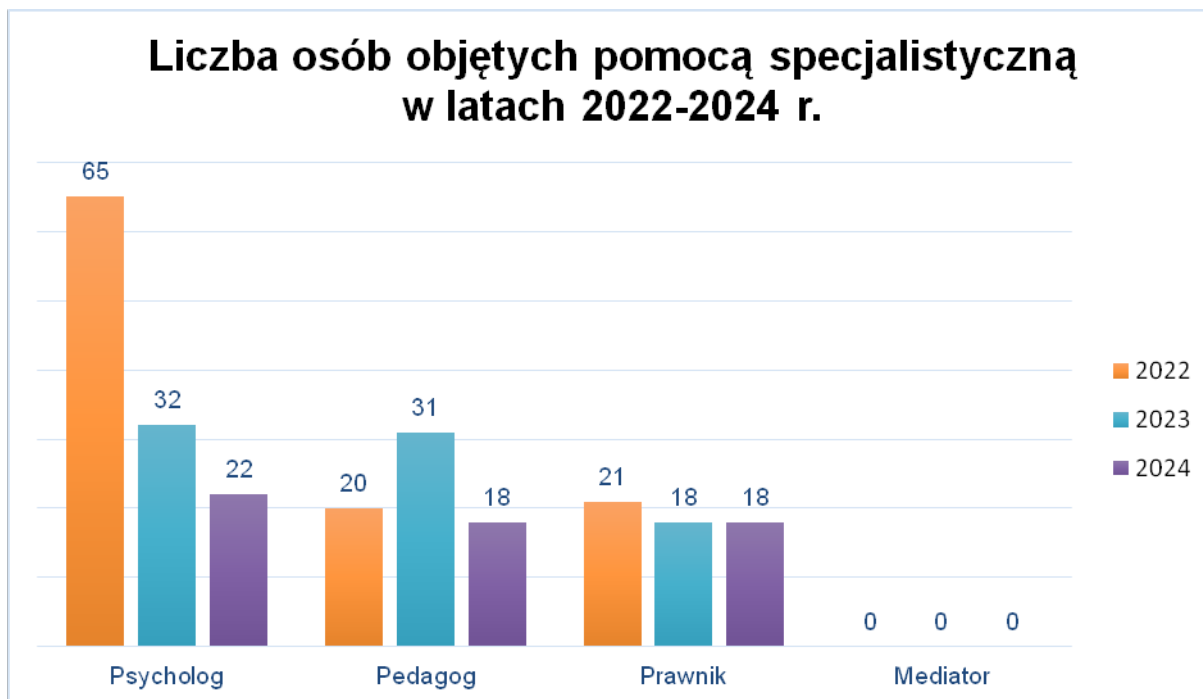
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie powiatu choszczeńskiego zapewnia szkolenia dla zgłaszających się kandydatów na rodzinę zastępczą. Zakwalifikowani kandydaci na przedmiotowe szkolenia kierowani byli do ośrodków adopcyjnych działających na

terenie miasta Szczecin. W celu podnoszenia kompetencji już funkcjonujących rodzin zastępczych zorganizowano szkolenia: „Skuteczna komunikacja z dzieckiem w rodzinie zastępczej”, w ramach Klubu Rodzica odbyły się spotkania edukacyjne z radcą prawnym, suicydologiem. W Wojewódzkim Zakładzie Doskonalenia Zawodowego w Choszczynie odbyło się szkolenie dla rodziców i opiekunów wychowujących dzieci z zespołem FAS. Szkolenie przeprowadzone zostało dzięki podjęciu współpracy z Zachodniopomorską Fundacją Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”, które poprowadziła Wiceprezes Fundacji Pani Monika Guzicka. Tematyka spotkania objęła wszelkie aspekty teoretyczne oraz praktyczne pracy z dziećmi dotkniętymi tym zaburzeniem. Rodziny zastępcze uczestniczyły w zorganizowanym przez powiat choszczeński spotkaniu ze strażakiem, które miało na celu poinformowanie o istniejących zagrożeniach związanych z nieszczelnością instalacji oraz konieczności dokonywania systematycznych przeglądów piecyków. Rodziny obecne na spotkaniu otrzymały czujnik gazu. W ramach ogłoszonego przez Fundację EY konkursu „Zrozumieć Dziecko – lokalnie 2022” otrzymano dofinansowanie na przeprowadzenie szkolenia pn. „Rozumienie zachowań dziecka wynikających z traumatycznych doświadczeń oraz wspierania wydolności psychicznej i rezyliencji dziecka w pieczy zastępczej”. Rodziny zastępcze miały również możliwość uczestniczenia w szkoleniu z zakresu prawa. Od maja 2022 do października 2023 r. odbywały się również cykliczne spotkania rodzin zastępczych w ramach Klubu Rodzica. Zorganizowano szkolenie pn. „Rodzina odpowiedzialna cyfrowo”, którego organizatorem była Fundacja Badań Społecznych. W spotkaniu udział wzięli opiekunowie zastępczy oraz Dział Pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie. Celem szkolenia było poszerzenie wiedzy na temat bezpiecznego korzystania z Internetu, oraz wprowadzenia bezpiecznych praktyk używania sprzętów elektronicznych i jego wprowadzenia wśród najmłodszych. Uczestnicy szkolenia dowiedzieli się również tego jak przeciwdziałać uzależnieniom od Internetu i sprzętów elektronicznych, oraz jak wspomagać dzieci w odnalezieniu równowagi między korzystaniem z nowych technologii, a życiem rówieśniczym.

4. Rozwój infrastruktury wspierającej.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie funkcjonuje Zespół ds. pieczy zastępczej w ramach którego zadania organizatora pieczy zastępczej wykonują koordynatorzy pieczy zastępczej, pracownik socjalny oraz starszy specjalista pracy z rodziną. Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie działa Punkt Interwencyjno – Mediacyjny „Pomoc dziecku i Rodzinie”.

Ilość udzielonych konsultacji przedstawia Wykres nr 1 przedstawiony poniżej.

Wykres 1 Liczba osób objętych pomocą specjalistyczną w latach 2022-2024 (stan na 31.10.2024r.).

Punkt Interwencyjno Mediacyjny jest częściową realizacją obowiązku powiatu w zakresie udzielania poradnictwa specjalistycznego, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin zastępczych, osób uwięzionych w przemoc domową oraz osób będących w kryzysie. Osoby potrzebujące mogą zasięgnąć profesjonalnej pomocy ze strony pedagoga, psychologa, prawnika i mediatora. Praca w Punkcie obejmuje przede wszystkim rozpoznanie zgłaszanego problemu oraz dokonanie wstępnej diagnozy i podjęcia odpowiedniej interwencji. Najczęściej osoby poszukujące wsparcia wybierały usługi świadczone przez prawnika. Według zebranych danych od 2022 r. potrzeba usługi mediatora nie była zgłaszana przez osoby z zewnątrz. Na to zadanie łącznie wydatkowano środki finansowe w wysokości w 2022 r.- **17590,00zł**, 2023 r.-**10062,20 zł**, w 2024 r.- **7645,95 zł** (stan na 31.10.2024 r.)

IV. Analiza systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu choszczeńskiego.

Analiza służy do określenia faktycznego stanu rzeczy i zasobów z punktu widzenia ich wpływu na działania i rozwój pieczy zastępczej. Wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu choszczeńskiego są objęte opieką przez pracowników wykonujących zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którzy udzielali pomocy rodzinom jak i usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych. Przygotowywali oceny sytuacji dzieci, oceny funkcjonowania rodzin, współpracowali z jednostkami pomocy społecznej, kuratorami, policją, sądami oraz jednostkami oświatowymi. Wykonali szereg działań mających na celu poprawę w

funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych oraz podejmowali działania mające na celu promowanie rodzicielstwa zastępczego.

1. Analiza ilości rodzin zastępczych oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie prowadzi rejestr rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz Rodzinnych Domów Dziecka funkcjonujących na terenie powiatu choszczeńskiego. Działając na podstawie postanowień Sądów, Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej podejmuje działania mające na celu zabezpieczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Dane dotyczące ilości funkcjonujących rodzin zastępczych oraz ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przedstawia Tabela nr 1.

Rok	2022	2023	2024 (stan na 31.10.2024r.)
Łączna ilość rodzin zastępczych:	77	84	72
Ilość dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	131	174	146
Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych	47	49	42
Liczba rodzin zastępczych niezawodowych	26	31	26
Liczba rodzin zastępczych zawodowych	3	3	2
Liczba Rodzinnych Domów Dziecka	1	1	2

Tabela 1 Ilość funkcjonujących rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Najczęstszą przyczyną umieszczania dzieci w pieczy zastępczej jest zaniedbanie wychowawcze w wyniku spożywania alkoholu oraz stosowanie przemocy przez rodziców. W roku 2022 powstało 5 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 6 rodzin zastępczych spokrewnionych oraz 1 rodzina zawodowa. Natomiast rozwiązało się 7 rodzin zastępczych spokrewnionych z tytułu usamodzielnienia się wychowanków, powrotu dzieci do rodziny naturalnej oraz zmiany formy pieczy zastępczej, 6 rodzin zastępczych niezawodowych z tytułu usamodzielnienia się wychowanków, adopcji oraz zmiany formy pieczy zastępczej. W rodzinnym domu dziecka przebywało 16 dzieci. W 2023 r. powstało 9 rodzin zastępczych niezawodowych i 10 rodzin zastępczych spokrewnionych. Rozwiązało się 7 rodzin zastępczych spokrewnionych z tytułu usamodzielnienia się wychowanków, powrotu dzieci do rodziny naturalnej oraz zmiany formy pieczy zastępczej oraz 6 rodzin zastępczych niezawodowych z

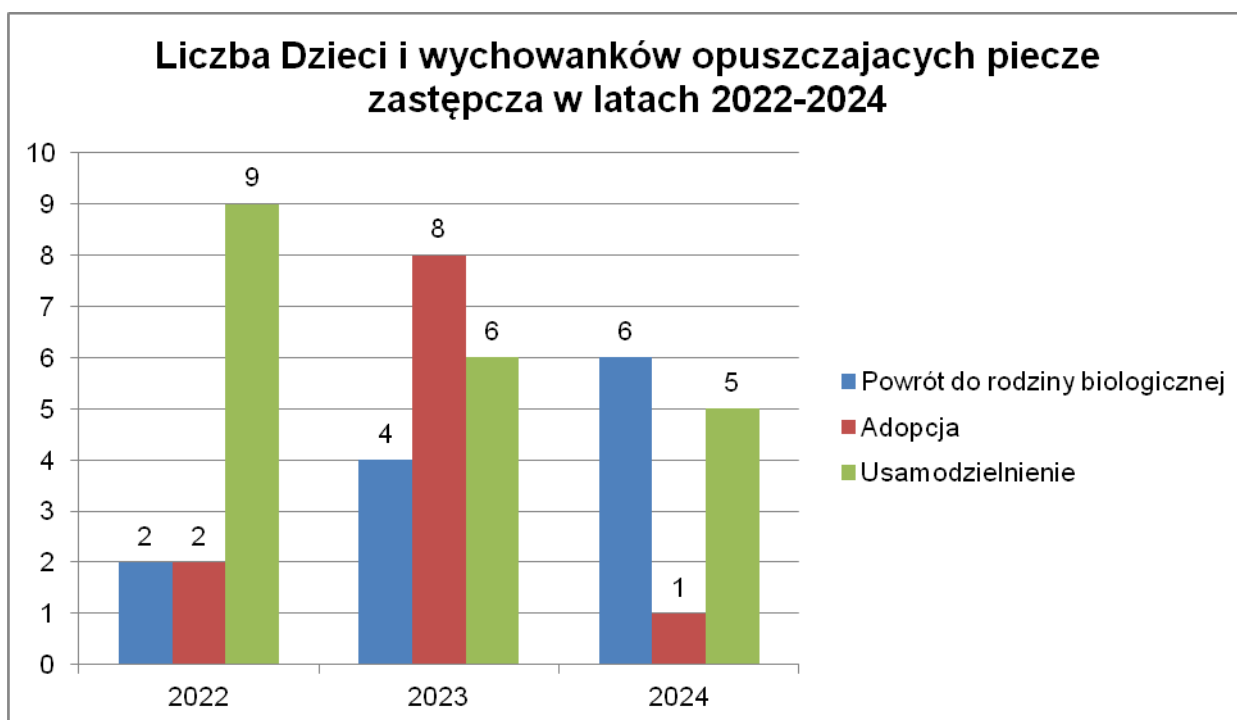
tytułu powrotu dzieci do rodziny naturalnej, przysposobienia małoletnich, zmiany adresu zamieszkania rodziny zastępczej oraz zmiany formy opieki. W roku 2023 rozwiązały się 2 rodziny zastępcze zawodowe. W rodzinnym domu dziecka przebywało 19 dzieci. Natomiast w 2024 r. powstało 5 rodzin zastępczych niezawodowych i 13 rodzin zastępczych spokrewnionych. Rozwiązało się 10 rodzin spokrewnionych oraz 2 rodziny niezawodowe z tytułu zmiany adresu zamieszkania rodziny zastępczej, powrotu dzieci do rodziny naturalnej, przeniesienia do rodziny zastępczej na terenie innego powiatu, usamodzielnienia się wychowanków.

2. Analiza wyjść dzieci z pieczy zastępczej.

W latach 2022 – 2024 w wyniku prowadzonej promocji rodzicielstwa zastępczego pozyskiwano nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, głównie jednak, spokrewnionych. Przeszkolono łącznie 45 osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej, które utworzyło 33 rodziny. W 2023 r. 2 rodziny zastępcze niezawodowe ukończyły szkolenie uzupełniające na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej i prowadzenie rodzinnego domu dziecka. W roku 2024 nie zakwalifikowano 1 osoby na rodzinę. W wyniku prowadzonych procedur utworzono 2 rodziny niezawodowe zostały przekształcone w rodziny zawodowe. Natomiast 1 rodzina zawodowa została przekształcona w rodzinny dom dziecka. Rozwiązano 2 rodziny zawodowe ze względu na zmianę sytuacji życiowej.

Negatywną tendencją jest mała liczba dzieci powracających do swoich środowisk naturalnych, co spowodowane jest głównie niską motywacją rodziców

Wszelkie działania dotyczące małoletnich, podejmowane są z w celu jak najlepszego zabezpieczenia jego interesów. Dziecko ma prawo w pierwszej kolejności do dorastania w środowisku rodzinnym, dlatego najistotniejsza jest współpraca rodziców biologicznych z ośrodkami pomocowymi, celem poprawy funkcjonowania i przezwyciężenia trudności, które spowodowały umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Ilość dzieci, które powróciły do rodziców, zostały zakwalifikowane do przysposobienia, lub w przypadku dzieci, które ukończyły 18 rok życia i usamodzielniały się przedstawia wykres numer 2 umieszczony poniżej.

Wykres 2 Ilość dzieci i wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

W analizowanym okresie podjęto również wiele działań zmierzających do poprawy funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym. Organizowano szkolenia podnoszące kompetencje wychowawcze rodzin, udzielano szerokiego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i prawnego. Prowadzono grupy wsparcia, a w sytuacjach tego wymagających zapewniano rodziny pomocowe. Prowadzono działania wzmacniające i szkoleniowe dla wychowanków pieczy zastępczej. Współpracowano z jednostkami pomocy społecznej i asystentami rodzin w celu zwiększenia szans dzieci na powrót do środowisk rodzinnych, efektem czego był powrót 12 dzieci do rodzin biologicznych (2022 – 2, 2023 – 4, 2024 – 6 – stan na 31.10.2024).

3. Analiza obszaru wsparcia rodzin biologicznych.

Istotnym obszarem z zakresu wsparcia rodzin z dziećmi jest profilaktyka, która pozwoli dzieciom pozostać we właściwie funkcjonujących rodzinach. Powinna ona obejmować różne formy wsparcia rodziny w środowisku lokalnym. Zalicza się do nich świadczenia pieniężne, poradnictwo specjalistyczne, pracę socjalną, usługi dla rodzin z dziećmi, placówki wsparcia dziennego, grupy samopomocowe, asystenturę rodziny, rodziny wspierające.

Ośrodek Pomocy	Formy wsparcia prowadzone z rodzinami przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej
-----------------------	--

Společnej			
Společnej Berzwnik	GOPS Bierzwnik Punkt Interwencyjno – Konsultacyjny ul. Dworcowa 16 Psycholog	„Płomyk” – Gminna Biblioteka Publiczna w Bierzwniku	TAK
Choszczno	Punkt Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Choszcznie Psycholog Doradca rodzinny	1. Świetlica środowiskowa w Zwierzyniu, Zwierzyń 45a, Choszczno 2. Świetlica Środowiskowa w Kołkach, Kołki 49a, Choszczno 3. Świetlica Środowiskowa w Starym Klukomiu, Stary Klukom 49, Choszczno 4. Świetlica Środowiskowa w Stardzewie, Stradzewo 13, Choszczno 5. Świetlica Środowiskowa w Wardyniu, Wardyń 49, Choszczno 6. Świetlica Środowiskowa w Radaczewie, Radaczewo 7, Choszczno 7. 7. Świetlica Środowiskowa w Raduniu, Raduń 2a/4a, Choszczno	TAK
Drawno	Specjalistyczna psychoterapia uzależnień „Spichlerz” ul. Jeziorna 2, Drawno Psycholog	Placówka Wsparcia Dziennego „Koniczynka” ul. Szpitalna 2, Drawno	TAK
Krzęcin	Punkt Konsultacyjny Pomocy Psychologicznej, ul. Szkolna 2, Krzęcin	Świetlica „Słowik”	TAK

	Formy wsparcia prowadzone z rodzinami przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej		
Pelczyce	MGOPS w Pelczycach ul. Ogordowa 19a, Pelczyce Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin, ul. Ogrodowa 19a, Pelczyce Psycholog	Placówka Wsparcia Dziennego Ul. Ogrodowa 19a, Pelczyce	TAK
Recz	Urząd Miejski ul. Ratuszowa 17, Recz MGOPS w Reczu ul. Ratuszowa 7 Psycholog	MGOPS w Reczu „Radosny zakątek” ul. Ratuszowa 7, Recz	TAK

Tabela 2 Formy wsparcia prowadzone z rodzinami przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej.

Z przedstawionej powyżej tabeli wynika, iż na terenie powiatu choszczeńskiego, każdy z Ośrodków Pomocy Społecznej oferuje swoim mieszkańcom możliwość konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. W przypadku potrzeby wsparcia rodziny pomocą prawną również cały powiat choszczeński może skorzystać z tej formy pomocy. Wszystkie Ośrodki wspierają potrzebujące rodziny pomocą finansową udzielając zasiłków stałych, celowych lub okresowych. Pomoc usługowa przyznawana w trybie i na zasadach wynikających z ustawy o pomocy społecznej to: praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Rodziny mają również możliwość wsparcia asystenta rodziny. Pomoc polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w przezwyciężeniu trudności, w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy zwłaszcza w opiece i wychowaniu dzieci.

Nadrzędnym celem jest przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w opiece zastępczej. W sytuacji, gdy dojdzie, mimo wszystko, do czasowego umieszczenia dziecka w pieczy, praca asystenta z rodziną musi być kontynuowana nastawiając się na powrót dziecka do rodziny. Istotnym jest, by w takiej sytuacji współpraca z rodziną zastępczą, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, asystentem rodziny, pracownikiem socjalnym, sądem oraz rodziną biologiczną była oferowana ciągle, a kontakt między nimi stały. Ilość asystentów rodzin, które są objęte wsparciem i dzieci zagrożonych przedstawia następująca tabela.

Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zatrudnionych asystentów rodzin	Liczba zatrudnionych pracowników socjalnych	Liczba rodzin objętych wsparciem/ dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej	Liczba przeszkolonych rodzin wspierających
Bierzwnik	2	3	9/ 1	0
Choszczno	2	11	21/ 5	0
Drawno	1	3	6/ 4	0
Krzęcin	1	3	7/1	0
Pełczyce	1	7	15/ 2	0
Recz	1	3	6/ 1	0

Tabela 3 Ilość zatrudnionych pracowników, rodzin zagrożonych, przeszkolonych rodzin wspomagających. Dane na dzień 31.10.2024 r.

Rodzina jako środowisko opiekuńczo-wychowawcze jest zdeterminowana czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi, które wynikają z jej struktury. Rodziny współpracujące z Ośrodkami Pomocy posiadają liczne problemy takiej jak: niewydolność wychowawcza rodziców, zaniedbywanie nauki przez dzieci, złe warunki socjalno-bytowe, zagrożenia demoralizacją, uzależnienia rodziców itp. Wspieranie rodziny powinno opierać się na eliminowaniu czynników wpływających na trudności dostrzegane w funkcjonowaniu rodziny. Często rodziny nie widzą problemu w swoim funkcjonowaniu uznając je za normalne lub usprawiedliwiając. W przełożeniu ilości asystentów rodzin na rodziny objęte wsparciem, żaden z Ośrodków Pomocy w powiecie choszczeńskim nie przekracza maksymalnej ilości rodzin przypadającego na asystenta rodziny. Według danych uzyskanych na dzień 31.10.2024 r. ilość dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej wynosi 14. Łączna ilość rodzin, współpracujących z asystentami wynosi: 64. W powiecie choszczeńskim nie istnieje żadna z przeszkolonych rodzin wspierających.

4. Świadczenia i finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Od 01 czerwca 2024 r. rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania w wysokości:

- 1002 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej (wcześniej 899 zł);
- 1517 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie niezawodowej, rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka (wcześniej 1361 zł);

- 306 zł miesięcznie – dodatkowo dla dzieci, które legitymują się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (wcześniej 274 zł)

Ponadto rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać dofinansowanie:

- do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego;
- pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

W myśl art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowywanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku braku możliwości ustalenia gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, właściwa do ponoszenia wydatków do ponoszenia wydatków jest gmina miejsca zamieszkania jego ostatniego zameldowania na pobyt stały.

Współfinansowanie wydatków na opiekę i wychowywanie dziecka w pieczy zastępczej							
Gmina	%	Środki finansowe należne od gmin			Środki finansowe wydatkowane do gmin z tytułu zwrotu od rodzin biologicznych		
		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2022r.	2023 r.	2024 r.
Choszczno	10%	9969,25	16110,04	21324,56	-	-	304,69
	30%	21470,89	26666,91	27986,28	-	-	-
	50%	257352,67	320440,27	277871,56	-	-	8354,17
	Razem	288792,81	363217,22	327182,40	-	-	8658,86
Drawno	10%	2037,70	9377,81	3675,78	-	-	-
	30%	3305,67	-	23418,16	-	-	-
	50%	31673,98	33600,69	23943,28	4612,50	5109,00	4752,00

Współfinansowanie wydatków na opiekę i wychowywanie dziecka w pieczy zastępczej							
Gmina	%	Środki finansowe należne od gmin			Środki finansowe wydatkowane do gmin z tytułu zwrotu od rodzin biologicznych		
		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2022r.	2023 r.	2024 r.
	Razem	37017,35	42978,50	51037,22	4612,50	5109,00	4752,00
Bierzwnik	10%	9809,92	5339,37	9374,58	-	-	481,71
	30%	7520,70	31134,75	15963,76	-	-	-
	50%	52259,71	76745,44	97648,01	-	-	-
	Razem	69590,33	113219,56	122986,35	-	-	481,71
Krzęcin	10%	3631,44	3932,64	1757,35	-	-	-
	30%	7766,63	11760,38	4028,56	-	-	-
	50%	5464,35	10435,49	20322,83	-	-	-
	Razem	16862,42	26128,51	26108,74	-	-	-
Recz	10%	1087,68	2450,62	3785,70	-	85,12	12,93
	30%	15453,77	4071,33	1767,53	-	-	201,69
	50%	40822,00	68463,70	45960,06	-	-	-
	Razem	57363,45	74985,65	51513,29	-	85,12	214,62
Pełczyce	10%	2328,91	2702,32	7308,57	-	-	360,00
	30%	13281,41	9312,65	6996,35	-	-	-
	50%	163425,81	159140,02	140378,98	-	708,55	1765,10
	Razem	179027,96	171154,99	154683,90	-	708,55	2125,10
Ogółem		648654,32	791684,43	733511,90	9225,00	11694,06	16232,79

Tabela 4 Współfinansowanie wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.

5. Analiza SWOT systemu pieczy zastępczej w powiecie choszczeńskim.

W Programie zastosowano analizę SWOT jako narzędzie pozwalające rozpoznać oraz uporządkować mocne i słabe strony mające wpływ na system pieczy zastępczej. Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu czynników istniejących i potencjalnych pogrupowań w cztery kategorie: mocne strony- czynniki wewnętrzne

pozytywne, słabe strony- czynniki wewnętrzne negatywne, szanse- czynniki zewnętrzne pozytywne oraz zagrożenia- czynniki negatywne zewnętrzne.

Określenie mocnych i słabych stron oraz zdefiniowane szanse i zagrożeń w obszarze pieczy zastępczej w Powiecie Choszczeńskim przedstawiają poniższe tabele:

Mocne strony:	Słabe strony:
• wykwalifikowana kadra pracownicza, ciągłe doskonalenie się osób pracujących w obszarze pieczy zastępczej; • wystarczająca ilość pracowników socjalnych w Ośrodkach Pomocy; • sieć podmiotów opiekuńczo-wychowawczych, w tym świetlic środowiskowych; • funkcjonowanie Punktu Interwencyjno-Mediacyjnego; • możliwość uzyskania środków zewnętrznych; • funkcjonowanie Rodzinnego Domu Dziecka i 2 rodzin zastępczych zawodowych; • promowanie idei rodzicielstwa zastępczego;	• niewystarczający przepływ informacji między instytucjami; • niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych; • niewystarczająca ilość rodzin zastępczych zawodowych; • mała liczba kandydatów na rodziny zastępcze; • niewystarczająca ilość miejsc w rodzinach zastępczych; • brak domów dla samotnych matek z dziećmi; • brak rodzin pomocowych; • brak pogotowia rodzinnego;

Tabela 5 Analiza SWOT - Mocne i Słabe strony

Szanse:	Zagrożenia:
• możliwość uzyskania kandydatów na rodziny zastępcze; • pozyskanie środków na rozwój pieczy zastępczej; • sprawny system współpracy na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego; • udział rodzin zastępczych w programach i projektach mających wpływ na doskonalenie umiejętności wychowawczych; • współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym.	• niewystarczające środki finansowe na rozwój pieczy zastępczej; • długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej; • niewystarczające środki na realizację zadań Ustawowych; • niewystarczające środki na realizację zadań Ustawowych; • wypalenie zawodowe istniejących rodzin zastępczych zawodowych;

Szanse:	Zagrożenia:
	• brak możliwości wsparcia w zakresie poszukiwania pracy oraz mieszkań socjalnych dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej; • zbyt długi okres przebywania dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela 6 Analiza SWOT – Szanse i zagrożenia.

V. Cele Programu i sposób jego realizowania.

1. Cel Programu.

Celem głównym Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczejw Powiecie Choszczeńskim na lata 2025 - 2027 jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej. Zakłada on zapewnienie właściwych warunków rozwoju i wychowania dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej na terenie powiatu choszczeńskiego.

2. Cele szczegółowe Programu

2.1 Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz integracja środowiska

- 1) Zakłada się stałe pozyskiwanie nowych kandydatów do pełnienia niezawodowych i zawodowych form pieczy zastępczej, a w konsekwencji zwiększenie liczby miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.
- 2) Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej- tworzenie warunków do powstawania nowych rodzin zastępczych.
 - Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w środowisku oraz budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej, upowszechnianie informacji z zakresu rodzicielstwa zastępczego.
 - Organizowanie spotkań integracyjnych i okolicznościowych dla rodzin zastępczych
 - Prowadzenie naboru kandydatów na rodziny zastępcze oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz RDD.

2.2 Wsparcie istniejących rodzin zastępczych.

Poprzez dalsze profesjonalne wsparcie, rodziny będą mogły realizować powierzone zadania adekwatnie do potrzeb dzieci. Udzielane wsparcie ma przeciwdziałać również wypaleniu zawodowemu rodzin.

- 1) Zabezpieczenie środków finansowych w planie finansowym PCPR na realizację zadań o których mowa w Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

- 2) Organizowanie szkoleń dla istniejących już rodzin zastępczych w celu podniesienia ich wiedzy i umiejętności w zakresie wychowywania dzieci.
- 3) Kontynuowanie współpracy z różnymi instytucjami w zakresie udzielania wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym oraz ich wychowankom.
- 4) Zapewnienie współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz udzielenie pomocy w zakresie współpracy ze środowiskiem lokalnym (sądem rodzinnym, ośrodkami pomocy społecznej, instytucjami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi).
- 5) Zapewnienie dostępu do pomocy specjalistycznej oraz prawnej rodzinom zastępczym oraz wychowankom.
- 6) Udzielenie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez osoby do pomocy
- 7) Umożliwienie dostępu do zajęć rozwijających zainteresowania wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej

2.3 Doskonalenie zawodowe kadr działających w zakresie pieczy zastępczej.

- 1) Wzmacnianie kompetencji osób zatrudnionych w PCPR poprzez zapewnianie im oferty szkoleń adekwatnych do potrzeb rodzin i dzieci z którymi pracują.

2.4 Zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego

Założeniem jest podejmowanie wszelkich możliwych w ramach kompetencji, działań mających na celu doprowadzenie do zwiększenia liczby dzieci wracających do środowisk rodzinnych

- 1) Realizacja Postanowień Sądu, opracowywanie Planu Pomocy Dziecku, organizowanie posiedzeń zespołów, dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka.
- 2) Współpraca z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 3) Podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci do rodziców biologicznych, a jeśli to niemożliwe do przysposobienia dziecka przez rodziny adopcyjne
- 4) Pomoc wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą, przyznawanie pomocy pieniężnej, dokonywanie oceny końcowej procesu usamodzielniania.
- 5) Umożliwienie i pomoc w kontaktach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi (o ile sąd nie zadecyduje inaczej).
- 6) Monitorowanie urlopowań do domów rodzinnych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wskaźnikiem monitorującym powyższe założenia jest:

- ilość kandydatów na rodzinę zastępczą;

- ilość specjalistycznych porad udzielonych mieszkańcom powiatu choszczeńskiego;
- liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów dla rodzin zastępczych;
- liczba szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy działający w obszarze pieczy zastępczej;
- liczba utworzonych rodzin zastępczych;
- ilość działań promujących rodzicielstwo zastępcze;
- ilość udzielonej pomocy dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej;
- ilość dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych;
- ilość dzieci przysposobionych.

3. Limit planowanych do utworzenia rodzin zastępczych na lata 2025-2027.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 3 letnie powiatowe programy rozwoju pieczy zastępczej winny zawierać coroczne limity rodzin zastępczych zawodowych. Umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej z rodziną zawiera starosta powiatu. Limit ten należy dostosować do potrzeb ilości dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych, sytuacji dzieci już umieszczonych w rodzinach zastępczych jak i możliwości finansowych powiatu. Należy nadmienić iż pomimo prowadzonych działań mających na celu zwiększenie ilości rodzin chętnych podjęcia się pełnienia funkcji rodziny zastępczej jest ich niewiele. Obecnie na terenie powiatu choszczeńskiego funkcjonują dwie rodziny zastępcze zawodowe i dwa Rodzinne Domy Dziecka. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie określa limit rodzin zastępczych zawodowych na:

- rok 2025 – 1 nowa rodzina zastępcza zawodowa, 1 rodzinny dom dziecka
- rok 2026 – 1 nowa rodzina zastępcza zawodowa, 1 rodzinny dom dziecka
- rok 2027 – 1 nowa rodzina zastępcza zawodowa, 1 rodzinny dom dziecka

Utworzenie określonej ilości nowych rodzin zastępczych zawodowych do utworzenia rozumie się jako zapewnienie środków finansowych na ich zorganizowanie i prowadzenie, przy uzyskaniu kandydatów spełniających wymogi ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej a także zgodnie z założeniami partnerskiego projektu pn. „Dom – Rodzina” realizowanego od 01 lipca 2023 do 30 czerwca 2027.

VI. Realizacja programu.

1. Adresaci i jednostki współpracujące.

Jednostką koordynującą realizację Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie, które przy jego realizacji będzie współpracowało z różnymi podmiotami.

Program jest skierowany bezpośrednio do:

- osób pełniących funkcje pieczy zastępczej i rodzinnych domów dziecka;
- usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej;
- kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka;
- całej społeczności lokalnej powiatu choszczeńskiego;
- rodzin pełniących funkcję rodziny pomocowej;
- osób pracujących zawodowo w obszarze pieczy zastępczej;
- przedstawicieli organizacji pozarządowych działających w obszarze wspierania pieczy zastępczej;
- rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Głównym realizatorem Programu jest Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, czyli Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie, który zadania związane z zapisami powyższego Programu będzie wypełniał w oparciu o współpracę z:

- Miejsko-Gminnymi i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej;
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Choszcznie;
- Instytucjami oświatowymi;
- Sądami;
- Komendą Powiatową Policji w Choszcznie;
- Prokuraturą;
- Urzędami Gminy i Stanu Cywilnego;
- Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym w Szczecinie;
- Podmiotami leczniczymi;
- Organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi związkami wyznaniowymi.

2. Źródła finansowania.

Realizacja poszczególnych zadań, dla osiągnięcia zamierzonych celów, odbywać się będzie sukcesywnie, w ścisłej zależności od posiadanych środków finansowych: Źródłami finansowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025-2027 będą środki finansowe pochodzące z:

- budżetu Powiatu Choszczeńskiego;
- budżetu innych powiatów;
- budżetu samorządów szczebla gminnego;
- budżetu państwa- środków otrzymanych w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych i finansowanie zadań zleconych;
- środków unijnych;
- programów wojewódzkich i ministerialnych;
- odpłatności rodziców biologicznych;
- środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

3. Monitoring i ewaluacja.

Program został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie. Większość zadań ma charakter długofalowy, a ich realizacja będzie przebiegać w kolejnych latach. Ocenę realizacji działań Programu dokonywać będzie Rada Powiatu w Choszczynie na podstawie corocznego sprawozdania z efektów pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie, które wykonuje zadania Organizatora Pieczy Zastępczej w oparciu o wskaźniki przedstawione w celach szczegółowych niniejszego Programu.